

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. ๒๕๕๒

เพื่อให้การดำเนินการทางจรรยาบรรณของคณาจารย์ที่เป็นข้าราชการและ
พนักงานมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และมาตรา ๖๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑
และมาตรา ๑๔(๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกอบกับ
ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ฉบับลงวันที่ ๒๔
มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๕๒ เมื่อ
วันที่ ๒๖ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ว่าด้วย
จรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับ
ข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

“คณะกรรมการสอบสวน” หมายความว่า คณะกรรมการสอบสวนจรรยาบรรณ
ตามข้อบังคับนี้

“คณะกรรมการส่งเสริมจรรยาบรรณ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริม
จรรยาบรรณวิชาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งตามข้อบังคับนี้

“อาจารย์” หมายความว่า คณาจารย์ที่เป็นข้าราชการพลเรือนและพนักงานใน
สถาบันอุดมศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่มีหน้าที่สอนและวิจัย

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการ คณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมจรรยาบรรณ
วิชาชีพอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” ซึ่งแต่งตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

- (๑) อธิการบดี เป็นประธานกรรมการ
- (๒) รองอธิการบดีที่กำกับดูแลด้านงานบริหารบุคคล เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) คณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ โดยได้มาจากการเลือกกันเอง จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ
- (๔) ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ เป็นกรรมการ
- (๕) ผู้แทนอาจารย์กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ
- (๖) ผู้แทนอาจารย์กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ
- (๗) ผู้แทนอาจารย์กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการ
- (๘) นิตินิรประจํามหาวิทยาลัย โดยให้อธิการบดีเสนอชื่อ จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๙) ประธานสภาคณาจารย์ เป็นกรรมการและเลขานุการ
คณะกรรมการส่งเสริมจรรยาบรรณ อาจเสนอสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งข้าราชการ
หรือพนักงานมหาวิทยาลัย เป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน

ให้สำนักงานสภาคณาจารย์เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริม
จรรยาบรรณตามข้อบังคับนี้

หลักเกณฑ์ วิธีการเลือกกรรมการตาม (๕) (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามที่
สภาคณาจารย์กำหนดโดยเลือกจากอาจารย์ในกลุ่มสาขาวิชาดังกล่าว

กรรมการตาม (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี
และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ข้อ ๖ คณะกรรมการส่งเสริมจรรยาบรรณ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการแต่ละประเภท
- (๔) ครบวาระตามข้อ ๕

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังไม่ได้ดำเนินการแต่งตั้งหรือ
เลือกกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งหรือ
เลือกกรรมการขึ้นใหม่แล้ว

กรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งหรือได้รับ
เลือกอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบ
วาระไม่เกินเก้าสิบวัน สภามหาวิทยาลัยจะไม่แต่งตั้งกรรมการขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการส่งเสริมจรรยาบรรณ มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) วางนโยบาย กำหนดแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมจรรยาบรรณ ให้เป็นไปตามแนวนโยบายของมหาวิทยาลัย

(๒) ส่งเสริม และพัฒนาจรรยาบรรณแก่อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในมหาวิทยาลัย อย่างสม่ำเสมอ

(๓) กำหนดมาตรการ เสนอข้อควรปรับปรุง หรือเพิ่มเติมการกระทำที่เป็น ความผิดจรรยาบรรณเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๔) ประสานงานกับหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อให้การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ มีผลใช้บังคับอย่างจริงจังมีประสิทธิภาพและทั่วถึง

(๕) ประเมินผลการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ และจัดทำรายงานเสนอสภา มหาวิทยาลัยทุกสิ้นปีงบประมาณแล้วเผยแพร่ให้ประชาคมทราบ

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการส่งเสริมจรรยาบรรณ มีการประชุมสามัญทุก ๆ สามเดือน หรืออาจกำหนดให้มีการประชุมมากกว่านั้นก็ได้ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ส่งเสริมจรรยาบรรณ

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน ประธานกรรมการคณะกรรมการส่งเสริม จรรยาบรรณอาจเรียกให้มีการประชุมวิสามัญก็ได้

ข้อ ๙ อาจารย์ต้องมีจรรยาบรรณต่อตนเอง ดังต่อไปนี้

(๑) พึงสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข โดยยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

(๒) พึงไม่ประพฤติหรือกระทำการใดๆอันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ ของความเป็นอาจารย์

(๓) พึงอนุรักษ์ ส่งเสริม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

(๔) พึงมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีอยู่เสมอ

(๕) พึงมีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อผู้อื่นมีวาจาสุภาพ มีความประพฤติดีงามเป็น ที่น่าเคารพนับถือของบุคคลอื่น

(๖) พึงมีบุคลิกภาพที่ดี มีภูมิความรู้ดี น่าเชื่อถือ เหมาะสมกับความเป็นอาจารย์

ข้อ ๑๐ อาจารย์ต้องมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

(๑) พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างมีเสรีภาพทางวิชาการ โดยไม่ถูกครอบงำด้วยอิทธิพล หรือผลประโยชน์ใดๆ และพึงละเว้นการนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน

(๒) พึงศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ หรือแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ อย่างสม่ำเสมอ

ข้อ ๑๑ อาจารย์ต้องมีจรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

(๑) พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรม โดยไม่หวังผลประโยชน์หรือสิ่งตอบแทนใดๆ โดยมีขอบ

(๒) พึงปฏิบัติหน้าที่สอนและอบรมศิษย์ด้วยความตั้งใจ ชยันหมั่นเพียร และพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง

(๓) พึงให้คำแนะนำ ปรีกษา และร่วมมือ แก่ศิษย์และผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์โดยเสมอภาคปราศจากอคติ

(๔) พึงให้การสนับสนุนแก่ศิษย์ให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาและการดำรงตนตามแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่ขัดต่อกฎหมายและประเพณีที่ดีงาม

ข้อ ๑๒ อาจารย์ต้องมีจรรยาบรรณต่อหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

(๑) พึงเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนและเป็นแบบอย่างในการสร้างวัฒนธรรมองค์กร

(๒) พึงปฏิบัติงานด้วยความสุจริต เสมอภาคและปราศจากอคติ

(๓) พึงปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ รอบคอบ รวดเร็ว ชยันหมั่นเพียร ถูกต้องสมเหตุสมผล โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและส่วนรวมเป็นสำคัญ

(๔) พึงปฏิบัติตนเป็นผู้ตรงต่อเวลาและใช้เวลาราชการให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการอย่างเต็มที่

(๕) พึงดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ้มค่าโดยระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองเกินความจำเป็น

ข้อ ๑๓ อาจารย์ต้องมีจรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ดังต่อไปนี้

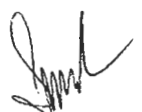
(๑) พึงดูแลเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งในด้านการปฏิบัติงาน ขวัญกำลังใจ สวัสดิการ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนปกป้องคุ้มครองผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยหลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมอย่างเสมอภาค

(๒) พึงมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกลุ่มงานของตนทั้งในด้านการให้ความคิดเห็น การช่วยทำงาน และการแก้ปัญหาาร่วมกัน รวมทั้งการเสนอแนะในสิ่งที่จะมีประโยชน์ต่อการพัฒนางานในความรับผิดชอบด้วย

(๓) พึงช่วยเหลือเกื้อกูลกันในทางที่ชอบ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจในบรรดาผู้ร่วมงานในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

(๔) พึงปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานตลอดจนผู้เกี่ยวข้องด้วยความสุภาพ มีน้ำใจและมนุษยสัมพันธ์อันดี

(๕) พึงยกย่องให้เกียรติ เคารพในศักดิ์ศรี ไม่ให้ร้ายผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน

ข้อ ๑๔ อาจารย์ต้องมีจรรยาบรรณต่อนิสิต ผู้รับบริการ ประชาชน และสังคม ดังต่อไปนี้

บริสุทธิใจ

- (๑) พึงมีความเมตตากรุณาต่อศิษย์และผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกันด้วยความ
- (๒) พึงยินดีช่วยเหลือ ส่งเสริมศิษย์ และผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์
- (๓) พึงเผยแพร่ผลงาน และถ่ายทอดความรู้ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

ข้อ ๑๕ อาจารย์ต้องยึดถือและปฏิบัติตามจรรยาบรรณโดยเคร่งครัด ผู้ใดฝ่าฝืน ถือว่ากระทำผิดจรรยาบรรณ ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ ดังนี้

- (๑) ตักเตือน หรือ
 - (๒) สั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด หรือ
 - (๓) ทำทัณฑ์บน
- เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้วให้บันทึกในทะเบียนประวัติบุคคลด้วย

ข้อ ๑๖ การกระทำของอาจารย์ดังต่อไปนี้ เป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณที่เป็น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงด้วย

- (๑) การนำเอาผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนโดยมิชอบ
- (๒) การล่วงละเมิดทางเพศหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนิสิตซึ่งมิใช่คู่สมรส ของตน
- (๓) การเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากนิสิตหรือ ผู้รับบริการ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการใด
- (๔) การเปิดเผยความลับของนิสิตที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือความ ไว้วางใจ ทั้งนี้ โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นิสิตหรือผู้รับบริการ
- (๕) การสอน หรืออบรมนิสิต เพื่อให้กระทำการที่รู้ว่าผิดกฎหมายหรือฝ่าฝืน ศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง
- (๖) การกระทำความผิดอื่น ตามที่คณะกรรมการบริหารงานบุคคลมหาวิทยาลัย (ก.บ.ม.) กำหนดตามสภาพและความร้ายแรงของการกระทำ

ข้อ ๑๗ การกระทำผิดจรรยาบรรณที่ไม่ได้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารงานบุคคลมหาวิทยาลัย(ก.บ.ม.)กำหนดตามสภาพและ ความร้ายแรงของการกระทำ

ข้อ ๑๘ เมื่อมีการกล่าวหาเป็นหนังสือหรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชา ว่าอาจารย์กระทำผิดจรรยาบรรณ และพิจารณาเห็นว่าสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้บังคับบัญชาของอาจารย์ผู้นั้น เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการสอบสวนต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน โดยแต่งตั้งจากอาจารย์ ประธานสภาคณาจารย์ และต้องประกอบด้วยนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย ร่วมเป็น กรรมการด้วยอย่างน้อยหนึ่งคน ทั้งนี้ ให้แต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ หรืออาจให้มี ผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

ประธานกรรมการสอบสวนต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่า ผู้ถูกกล่าวหา เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว แม้ภายหลังประธานกรรมการ จะดำรงตำแหน่งต่ำกว่าหรือเทียบได้ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ก็ไม่ทำให้การแต่งตั้งนั้นเสียไป

ข้อ ๑๙ การกระทำผิดจรรยาบรรณที่ไม่เป็นความผิดวินัย ให้คณะกรรมการ สอบสวนเสนอให้ผู้บังคับบัญชาสั่งดำเนินการทางจรรยาบรรณตามข้อ ๑๕ ตามลักษณะความ ร้ายแรงและพฤติการณ์แห่งการกระทำ

การดำเนินการทางจรรยาบรรณตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือระบุพฤติการณ์ หรือรายละเอียดแห่งการกระทำผิดจรรยาบรรณให้ชัดเจน และให้ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณลงชื่อ รับทราบ

หากผู้ถูกดำเนินการทางจรรยาบรรณไม่ปฏิบัติตาม หรือไม่ดำเนินการให้ถูกต้อง ให้ถือว่าเป็นความผิดวินัย

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งดำเนินการทางจรรยาบรรณตามข้อบังคับนี้แล้ว ให้รายงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมจรรยาบรรณเพื่อทราบ

ข้อ ๒๐ การกระทำผิดจรรยาบรรณที่เป็นการกระทำผิดวินัยให้ดำเนินการตามข้อ ๑๘ และให้คณะกรรมการสอบสวนรายงานต่อผู้บังคับบัญชา หรืออธิการบดีเพื่อดำเนินการทาง วินัยแก่อาจารย์ผู้นั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยต่อไป

ข้อ ๒๑ การดำเนินการทางจรรยาบรรณอาจกระทำได้โดยมีผู้กล่าวหา หรือ ผู้บังคับบัญชาขอให้ดำเนินการ

ข้อ ๒๒ ผู้ถูกดำเนินการทางจรรยาบรรณมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดำเนินการ ทางจรรยาบรรณได้ โดยยื่นต่อกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยภายในสามสิบ วันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว

คำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือโดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมาย ที่อ้างอิงประกอบด้วย

ให้คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยพิจารณาการอุทธรณ์ ที่รับไว้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่รับอุทธรณ์

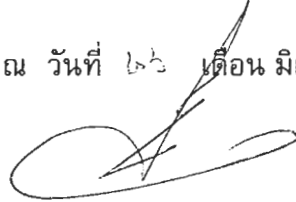
ในกรณีจำเป็นให้คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยมีอำนาจ ขยายระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ได้อีกไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่มีปัญหาในการตีความตามข้อบังคับนี้ หรือการดำเนินการอื่นใด
ที่ไม่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับนี้ ให้เสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๒๔ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายอำนาจ ปะติเส)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่แทน

นายกสภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

